

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Освітня програма	46331 Історія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	46331
Назва ОП	Історія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Каганов Юрій Олегович, Герасименко Вікторія Вікторівна, Докашенко Галина Петрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	24.01.2022 р. – 26.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/files/C%Do%Bo%Do%BC%Do%BE%Do%BE%D1%86%D1%96%Do%BD%D1%8E%Do%B2%Do%Bo%Do%BD%Do%BD%D1%8F%20032-PHD-%Do%86%D1%81%D1%82%Do%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D1%82%Do%Bo%20%Do%Bo%D1%80%D1%85%Do%B5%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B3%D1%96%D1%8F.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/files/%Do%9F%D1%80%Do%BE%Do%B3%D1%80%Do%Bo%Do%BC%Do%Bo%20%Do%BE%Do%BD%Do%BB%Do%Bo%Do%B9%20%Do%B2%D1%96%Do%B7%Do%B8%D1%82%D1%83%20032-PHD.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського” посідає одне з провідних місць в структурі вищої освіти і є флагманом технічної освіти країни. Наявні в Університеті освітні програми, які акредитовані міжнародними агенціями. Розробка і функціонування в технічному закладі ОНП галузі знань 03 Гуманітарні науки вважаємо позитивним і перспективним явищем в процесі розвитку і вдосконалення вищої школи України в цілому, технічної освіти зокрема. ОНП “Історія” спеціальності 032 Історія та археологія, освітній процес за цією ОНП є реальними та дієздатними. Методичне, кадрове, інформаційне, матеріальне забезпечення є достатнім для проведення освітньої діяльності за ОНП, навчальний заклад спроможний організувати підсумкову атестацію здобувачів третього рівня освіти за представленою ОНП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОНП здійснює внесок в процеси гуманізації і гуманітаризації технічної освіти в Університеті, вона органічно “вписана” в загальноуніверситетський освітній процес, відповідаючи місії та основним завданням Стратегії розвитку навчального закладу, відпрацьована стала практика взаємодії із стейкхолдерами. ОНП існує в умовах розвинутого інформаційного простору, який включає науково-технічна бібліотеку імені Г.І.Денисенка, ресурсні центри та ін. В межах Університету працює єдиний в країні Державний політехнічний музей імені Бориса Патона, фондове наповнення якого дозволяє проводити ефективні наукові дослідження. ОНП забезпечується потужним кадровим складом, про що свідчить включення наукового видання “Сторінки історії” (головний редактор, гарант ОНП Костишева С.О.) до списку видань категорії “А”. В Університеті склалася атмосфера академічної поваги, доброчесності, неприпустимості корупційних та дискримінаційних дій.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Перевага теоретичної складової над практичною в підготовці здобувачів, що впливає на організацію та програму практики; недостатня увага питанням формування умінь організації захисту інтелектуальної власності, невисокий рівень міжнародної активності та академічної мобільності здобувачів, малокомплектність академічних груп, що ускладнює процес вибору дисциплін, відсутність здобувачів в робочих групах ОП, посилення зв'язку із загальною спрямованістю навчального закладу через тематику наукових досліджень. ЕГ рекомендує наступні дії: змістовне та організаційне оновлення виробничої практики з урахуванням пропозицій стейкхолдерів щодо збільшення кредитів та урахуванням вимог Стандарту на групу професій “Викладачі ЗВО”; оновлення освітніх компонентів, які передбачали б формування понять інтелектуальної власності та її захисту; активізація міжнародних контактів та академічної мобільності за рахунок грантових програм (Еразмус+, Горизонт, IREX та ін.); організаційне залучення здобувачів до процесів оновлення та модернізації ОНП через включення їх до робочих груп; урізноманітнення ДВВ, ширше залучення здобувачів 3-го рівня до вибору ДВВ з інших спеціальностей та рівнів освіти; спрямування тематики досліджень на формування і розвиток наукової школи з історії науки і техніки і відповідне спрямування освітніх компонентів, наприклад “Джерельна база історії науки і техніки”, “Історіографія науки і техніки”, “Особистісний вимір науки і техніки” тощо.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Основні цілі ОП - підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних професіоналів..., здатних самостійно вирішувати складні наукові та науково-практичні завдання у сфері гуманітарних наук, здійснювати інноваційну, педагогічно-організаційну та практичну діяльність (https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/11/ONP-2020_032_Istoriya.pdf) - безпосередньо співзвучні з місією Університету, яка полягає у створенні умов для всебічного професійного, інтелектуального, соціального та творчого розвитку особистості на найвищих рівнях досконалості в освітньо-науковому середовищі (<https://kpi.ua/>), тобто цілі ОП виступають конкретизацією місії всього навчального закладу. ЕГ пересвідчилася, що цілі ОП також відповідають положенням Стратегії розвитку Національного технічного університету України "КПІ ім. Ігоря Сікорського" на 2020–2025 роки (<https://kpi.ua/files/2020-2025-strategy.pdf>), зокрема пунктам 1.1, 1.2, 1.7, 1.9 та ін.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін.

У вступному коментарі до Освітньо-наукової програми зразка 2020 р. (https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/11/ONP-2020_032_Istoriya.pdf) визначено позиції і потреби зацікавлених сторін: представників академічної науки, викладачів ЗВО України, представників культурно-просвітніх закладів, випускників аспірантури попередніх років, здобувачів освіти. На факультеті соціології і права, як і в Університеті в цілому, сталою є практика постійної роботи науково-методичної комісії. Так, на сайті розміщено протоколи засідань науково-методичної комісії університету зі спеціальності 032 Історія та археологія ОНП підготовки докторів філософії за 2018-2019 н.р., 2020-2021 н.р., 2021-2022 н.р., в яких надано результати обговорення пропозицій і рекомендацій зацікавлених сторін (https://history.kpi.ua/educational_program/), наприклад у березні 2020 р. ухвалення переліку й анотацій вибіркових дисциплін (https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2022/01/Protokol-NMKU-032_2019-2020-2021nr.pdf), у листопаді 2021 р. зміни до освітніх компонент (https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/11/Protokol-NMKU-032_2021-2022nr.pdf). Наявність практики постійного співробітництва із стейкхолдерами підтвердили учасники зустрічі з роботодавцями та учасники відкритої зустрічі. У ході зустрічей із гарантом, академічною спільнотою, здобувачами освіти, роботодавцями ЕГ з'ясувала, що вони беруть участь у обговоренні ОП, їхні побажання враховуються. Рецензенти ОНП - директор Державної установи «Інститут всесвітньої історії» НАН України, член-кореспондента НАН України, д. і. н., проф. А. Кудряченко, головний науковий співробітник Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, д. і. н., проф. Ю. Шаповал, зав. кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, д. і. н., проф. Т. Кузнець - особисто висловили свою підтримку ОНП під час відкритої зустрічі.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час розробки та удосконалення ОНП враховано: тенденції розвитку спеціальності шляхом постійного (щорічного) оновлення змісту освітніх компонент відповідно до вимог розвитку історичного знання, наприклад введення навчальних дисциплін, які висвітлюють новітні напрями в історії - історична регіоналістика, історія повсякденності, гендерні студії; ринку праці шляхом введення дисципліни "Інформаційно-комунікаційні технології в історичних дослідженнях", яка формує РН 3, РН 10, РН 11, що значно підвищують конкурентоспроможність випускників ОНП в умовах діджиталізації суспільства; галузевого контексту шляхом вдосконалення гуманітарної складової, зокрема ОК 1 "Філософські засади наукової діяльності", ОК 2 "Англійська мова для наукової діяльності" та ін.; регіонального контексту через активізацію досліджень напрямку історичної регіоналістики (теми досліджень здобувачів М.Тарасюк, та І.Жовтої); досвід вітчизняних ОП в організації виробничої практики в умовах відсутності в Університеті ОП першого і другого рівнів спеціальності 032, зокрема проходження практики здобувачкою М.Тарасюк в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка; досвід зарубіжних ОП у посиленні освітніх компонент, пов'язаних з вивченням джерелознавчої та історіографічної бази дослідження і формуванні відповідних РН, наприклад РН 2, РН 5, РН 12.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти третього рівня за спеціальністю 032 «Історія та археологія» у вигляді проекту знаходиться на обговоренні освітянської громадськості (Київ, 2021). За свідченням завідувача кафедри історії Костилюєвої С.О., планується його обговорення на засіданні кафедри. Під час розробки ОП враховувалися вимоги дескриптора 8 рівня Національної рамки кваліфікацій у визначенні складових опису вказаного рівня - знання (відповідно ПРН 4-5, ПРН-

11), уміння/навички (відповідно ПРН 2-3, ПРН-6, ПРН 8-9, ПРН - 12), комунікація (відповідно ПРН 1, ПРН 10, ПРН 13), відповідальність і автономія (відповідно ПРН 9, ПРН 14-15).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП є органічною складовою освітнього процесу у Національному технічному університеті України “КПІ імені Ігоря Сікорського”, її цілі співзвучні засадничим документам Університету. Сформована усталена практика співпраці із стейкхолдерами. ОНП відповідає тенденціям розвитку спеціальності, ринку праці, галузевому та регіональному контексту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатньо використано досвід зарубіжних ЗВО. Рекомендується вивчення напрацювань зарубіжних закладів освіти та наукових центрів в напрямку спеціалізації з історії науки і техніки.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Критерій 1 загалом відповідає рівню «В», надана рекомендація застосування напрацювань зарубіжних партнерів не знижує загальної позитивної оцінки щодо проєктування та цілей освітньої програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти відсутній. Обсяг навчального навантаження складає 40 кредитів ЄКТС (відповідна норма законодавства 30-60 кредитів). Обов'язкові складові освітньо-наукової програми аспірантури представлено наступним чином: ОК, які забезпечують набуття знань із спеціальності (орієнтований обсяг не менше 12 кредитів) складають 12 кредитів; ОК, які забезпечують оволодіння загальнонауковими компетентностями (орієнтований обсяг становить 4-6) складають 6 кредитів; ОК, які забезпечують набуття універсальних навичок дослідника (орієнтований обсяг не менше 6 кредитів) складають 4 кредити; ОК, які забезпечують здобуття мовних компетентностей (рекомендований обсяг становить 6-8 кредитів) складають 6 кредитів, педагогічна практика - 2 кредити. На освітні компоненти вибіркової частини виділено 10 із 40 кредитів ЄКТС, що складає 25 %. Таке співвідношення відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Під час відеозустрічей ЕГ із здобувачами, останні підтвердили достатність отриманої підготовки для набуття універсальних навичок дослідника, незважаючи на зменшення орієнтовного обсягу в цій складовій з 6 кредитів до реальних 4-х кредитів. Освітній процес відбувається відповідно до Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному технічному університеті України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського” (https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologennia_PhD_2021.pdf) та на основі наявного навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти з підготовки докторів філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальністю 032 Історія та археологія, інформацію про яке подано на сайті Університету (<https://kpi.ua/files/phd-032.pdf>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Навчальні дисципліни викладаються послідовно і логічно, що дає можливість поступово формувати загальні та фахові компетентності. Відповідно до визначеної в О Н П мети - підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних професіоналів (докторів філософії) за спеціальністю «Історія та археологія», здатних самостійно вирішувати складні наукові та науково-практичні завдання у сфері гуманітарних наук, здійснювати інноваційну, педагогічно-організаційну та практичну діяльність на основі опанування теоретичними знаннями, методами історичних досліджень та іншими професійними компетентностями. Освітньо-наукова програма спрямована на розвиток у здобувачів критичного мислення, формування гуманістичних цінностей та активної громадянської позиції (https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/11/ONP-2020_032_Istoriya.pdf) - визначена необхідність формування інтегральної, загальних (ЗК 1- ЗК 9) та фахових (ФК 1 - ФК 10) компетентностей. ПРН 1-ПРН 15 охоплюють основні результати за напрямками: результати загальнонаукового спрямування (ПРН 1, 6, 10, 12, 15), фахового (історичного) спрямування (ПРН 2, 4-5, 7-8, 11), педагогічного спрямування (ПРН 3, 9, 14), комунікаційного спрямування (ПРН 9,13, 15). Програмні результати навчання досягаються обов'язковими освітніми компонентами, наприклад, як свідчать робочі програми навчальних дисциплін, ОК "Архівознавство України" і ОК "Історичне джерелознавство" орієнтовані на здобуття ПРН 2,5,7,11; ОК "Теорія та методологія історичних досліджень" - ПРН 1-2, 4-7, 11-12, 15; ОК "Інформаційно-комунікаційні технології в історичних дослідженнях" - ПРН 3,10,11; ОК "Організація науково-інноваційної діяльності в гуманітарній сфері" - ПРН 7-10, 12,15, ОК "" Іноземна мова для наукової діяльності - ПРН 13, ОК "Педагогічна практика" - ПРН 14, тобто здобуття всіх ПРН забезпечують обов'язкові ОК (<https://history.kpi.ua/phd/education-courses-for-ph-d-students/compulsory-courses/>), вибіркові освітні компоненти вдосконалюють, розширюють, поглиблюють наявні програмні результати навчання, не формуючи нових. Всі освітні компоненти ОНП «Історія» для здобуття ступеня доктора філософії доступні у вільному доступі на сайті кафедри історії в розділі «Аспірантура», де надано опис освітньо-наукової програми, силябуси та інше навчально-методичне забезпечення (<https://history.kpi.ua/phd/education-courses-for-ph-d-students/>).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Предметна область ОНП визначена наступним чином: історичні процеси в їх системному (цілісному) баченні, закономірності функціонування та еволюції людського суспільства, причинно-наслідкові зв'язки історичних подій, тенденції історичного поступу різних держав та регіонів світу, особливості формування історико-культурної спадщини людства. Зміст освітньої програми відповідає цьому визначенню завдяки поєднанню академічної, дослідницької та прикладної складових. ЕГ проаналізувала ОНП, навчальний план, навчально-методичні матеріали, тематику досліджень здобувачів, інші матеріали, результати відеозустрічей у фокус - групах і засвідчує спрямованість наукових пошуків на актуальні проблеми історії України, всесвітньої історії, історичної регіоналістики, що відповідає предметній області ОНП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Відповідно до Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти КПІ <https://kpi.ua/free-choice-of-academic-disciplines-right> вибір дисциплін з Ф-Каталогів аспірантами здійснюється на початку осіннього семестру та на початку весняного семестру першого року навчання. Обсяг освітніх компонент вибіркової частини складає 10 із 40 кредитів ЄКТС (25 %). Під час перегляду експертами наявних спецкурсів за ОНП «Історія» та онлайн-зустрічами з фокус-групами було відмічено, що дисципліни вільного вибору орієнтовані на розширення загального світогляду та ґрунтовну підготовку майбутніх докторів філософії, поглиблення їхніх базових знань із методології, історіографії, археології, презентації наукових досліджень за їхніми дисертаційними темами тощо. Зміст вибірових дисциплін здебільшого відповідає спрямованості наукових розвідок здобувачів, наприклад здобувачка Тарасюк М. , досліджуючи тему "Повсякдення волинських міщан к. XV - сер. XVI ст.", обрала вибіркові дисципліни "Історіографія історії України", "Українська історична біографістика", "Соціальні взаємодії в повсякденні: історичний аспект" (документи від ЗВО : Тарасюк індивідуальний план ІА-01 ф). На сайті кафедри історії на сьогодні представлено вісім вибірових дисциплін (Історіографія історії України, Соціальні взаємодії в повсякденні: історичний аспект, Гендерна історія України, Економічна історія, Українська історична біографістика, Україна у контексті світової цивілізації, Історія науки, Історична регіоналістика України) (https://history.kpi.ua/phd/education-courses-for-ph-d-students/elective_courses/), а також надано можливість обирати ДВВ з інших рівнів освіти. Всього кожен із здобувачів вивчає три дисциплін вільного вибору. Здобувачі під час відеозустрічі підтвердили наявність у них інформації стосовно можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а також відсутність зауважень щодо можливостей вільного вибору і задоволеність організацією цього процесу. Форма індивідуального плану здобувача передбачає обов'язкову фіксацію обраних ним дисциплін, в чому експерти пересвідчилися, отримавши на запит вказані документи здобувачів Акименко К., Жовтої І., Тарасюк М., Загороднього М.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Педагогічна практика в ЗВО організовується та регламентується Положенням про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти (<https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%Bo%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8.pdf>), Програмою педагогічної практики здобувачів ОНП “Історія” (https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/11/PO-2_NP_Pedagogichna_praktyka_2020.pdf). Метою педагогічної практики є: – узагальнення і закріплення отриманих в Університеті знань у практичній діяльності; – володіння професійним досвідом та навичками самостійної трудової діяльності в умовах установи, організації; – набуття професійних педагогічних компетенцій; – оволодіння сучасними методами навчання з їх спеціальності; – оволодіння професійним досвідом під час викладання історичних дисциплін у ЗВО. В Програмі також визначено бази практики, організаційні питання її проведення, мета і завдання, характер звітності. Особливості освітнього процесу останніх років викликали необхідність внесення нового розділу - організація практики в дистанційному режимі. Надані на запит ЕГ звіти засвідчили значний кількісний аспект звітів (<blob:https://office.naqa.gov.ua/71037056-1075-4f94-872d-ae1bec6d7fb>), обсяг яких досягає 35-40 сторінок. В звіті обов'язковою складовою є розділ “Методи викладання у вищій школі”, що, на думку експертів, було спробою таким чином підготувати здобувачів до практичного проведення занять з історичних дисциплін. ЕГ позитивно оцінює запропоновані в проєкті ОНП 2022 р. зміни щодо кількісного збільшення педагогічної практики та введення теоретичної дисципліни з педагогічних засад викладацької діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок за цією ОНП відбувається через освітні компоненти в аудиторному форматі, в організації самостійної роботи, в проведенні педагогічної практики. Значні можливості для їх формування надає безпосередньо історичний матеріал, зокрема, визначення ролі окремих історичних діячів завдяки наявності у них певних соціальних навичок. Спілкування зі здобувачами ОНП, представниками Ради молодих вчених та аспірантів, представниками студентського самоврядування засвідчило наявність, наприклад, навичок комунікації, ініціативності, вміння працювати в колективі, відповідальності. Наведені фокус-групи визначили, що кращою формою формування соціальних навичок є волонтерська робота, робота у виборних органах студентського самоврядування та профспілковій організації.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт наразі відсутній. З метою визначення професійних завдань в університеті використано положення Постанови КМУ «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23 березня 2016 року №261 (зі змінами від 03.04.2019 р. № 283), Концепції розвитку педагогічної освіти (2018 р.) та Стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (2021 р.).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аудиторне навантаження, обсяг та форми організації самостійної роботи відповідають нормативним документам та забезпечують успішність засвоєння знань, умінь та навичок. У силабусах навчальних дисциплін визначені індивідуальні завдання, форми самостійної роботи, критерії оцінювання. Згідно з навчальним планом, самостійна робота складає 708 годин (23,6 кредита)- 59 % від усього навчального навантаження. Зasadничою ознакою визначення фактичного навантаження є студентоцентризований підхід та реалістичність його виконання. Здобувачі вищої освіти на зустрічах не висловлювали зауважень до свого фактичного навантаження, вважаючи його відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В ЗВО діє прийняте у 2020 р. Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти (<https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%B4%D1%83%D0%Bo%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%83%20%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%83.pdf>). Університет, за інформацією проректора з навчальної

роботи Мельниченка А.А., набуває досвіду організації дуальної освіти, однак за цією ОНП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти поки не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Структура та зміст ОП містять всі складові, визначені вимогами законодавства, визначається реальність навантаження здобувачів вищої освіти та формування програмних результатів навчання; освітні компоненти відповідають предметній області ОП, надають можливість здобувати соціальні навички, компетентності майбутньої професійної діяльності, зокрема дослідницької. Експертна група також констатує позитивну динаміку розвитку представленої освітньо-наукової програми, що підтверджується включенням нової ОК “Інформаційно-комунікаційні технології в історичних дослідженнях”, переформатуванням ОК “Філософські засади наукової діяльності” замість ОК “Комунікативна етика” і “Соціальна філософія”, модернізацією ОК “Іноземна мова для наукової діяльності” (була представлена як “Іноземна мова для наукової комунікації”).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Вдосконалення потребує процес формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, зокрема рекомендується розширення консультативної допомоги здобувачам у виборі дисциплін за рахунок інших рівнів освіти; вдосконалення потребує педагогічна практика в змістовному та організаційному аспекті. ЕГ рекомендує ухвалити зміни щодо кількісного збільшення практики та введення попередньої теоретичної дисципліни, які представлені в проєкті ОНП на 2022 рік.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Критерій 2 загалом відповідає рівню В - структура та зміст ОП відповідають предметній області, співвідношення обов'язкової та вибіркової частини відповідає вимогам, навантаження здобувачів вищої освіти є реальним. Експертна група також констатує позитивну динаміку розвитку представленої освітньо-наукової програми. Удосконалення та уточнення потребують механізм формування індивідуальної траєкторії та організація педагогічної практики, роботу над якими вже розпочала робоча група в процесі модернізації ОНП для вступу 2022 р.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому та Програми вступних іспитів для здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 032 “Історія та археологія” оприлюднено (<https://history.kpi.ua/phd/admission/list-of-test-questions-for-applicants/>, <https://aspirantura.kpi.ua/>), вони є чіткими та зрозумілими. Абітурієнти складають іспит зі спеціальності, іспит з іноземної мови, в обсязі, який відповідає рівню В2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. За свідченням відповідального секретаря приймальної комісії Мураховського С.А. на зустрічі з адміністративним персоналом, наявність відповідних сертифікатів з іноземної мови кількісно значно поступається вступному іспиту з іноземної мови. Вступні випробування проводять предметні комісії. Окрім оцінок вступних випробувань до конкурсного балу враховуються: додаткові бали навчальних і наукових досягнень (публікації у фахових виданнях і виданнях, індексованих у Scopus або Web of Science, дипломи переможця чи призера міжнародних або всеукраїнських студентських олімпіад), середній бал у додатку до диплому магістра (спеціаліста). Вступ проводиться на підставі рейтингової системи оцінювання вступного випробування. Згідно Програми початковий рейтинг абітурієнта за екзамен розраховується виходячи із 100-бальної шкали. При визначенні загального рейтингу вступника початковий рейтинг за екзамен перераховується у 200-бальну шкалу за відповідною таблицею, яка наведена в Програмах вступних іспитів (п.4) . Дискримінаційних положень не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Особливості освітньої програми враховані шляхом обрання відповідних розділів програми вступного іспиту із спеціальності та додаткового вступного іспиту. Проведення вступного випробування із спеціальності ставить за мету виявлення рівня підготовки вступника з історії України, що відповідає науковим інтересам майбутніх здобувачів вищої освіти і пов'язано із спрямуванням наукових досліджень майбутніх керівників. Вимоги до іспиту наведено в Програмі вступного іспиту, яка містить загальні відомості, перелік тем, що виносяться на вступне випробування (ці питання поділено на три розділи: 1. Стародавня історія України. Давньоруська держава. 2. Розвиток українських земель з XIV ст. до поч. XX ст. 3. Україна в XX ст. та на початку XXI ст.), перелік навчально-методичних матеріалів, рейтингову систему оцінювання вступного випробування, приклад екзаменаційного білету. Особливість ОП враховується і в рекомендованих навчально-методичних матеріалах, де подано перелік джерел, наприклад Історія русів. Вид. 2-ге – К.: Веселка, 2003; Універсали Богдана Хмельницького. 1648-1657 / НАН України; Інститут історії України; В. Смолій (ред.), І. Крип'якевич (упоряд.). – К.: Альтернативи, 1998, та навчальної і наукової літератури, виданої після 1991 р. Особливість ОП враховано також і в додатковому вступному іспиті, який проводиться для тих вступників, які мають ступінь магістра (спеціаліста) з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста). Програма додаткового вступного іспиту побудована шляхом обрання відповідних розділів з навчальної дисципліни «Всесвітня історія». Особливості ОП враховуються також під час розгляду поданих статей, дипломів про призові місця у всеукраїнських олімпіадах та конкурсах тощо. Програми вступних іспитів обговорюються на засіданні кафедри, рекомендуються Вченою радою факультету соціології і права. Так, Програма вступної кампанії 2021 р. була рекомендована 26.02.2021 (протокол 3). ЕГ зафіксувала на зустрічі з академічним персоналом, підтвердження факту щорічного оновлення Програм вступних іспитів.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів попереднього навчання, 2020 р. (https://document.kpi.ua/files/2020_7-157.pdf) та Положення про академічну мобільність КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021 р., (https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/2021_НОН-303.pdf) чітко та зрозуміло визначають процедуру зарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема і зарубіжних, у відповідності до європейських документів. На даній освітній програмі практики такого зарахування не відбувалося.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/ інформальній освіті, 2020 р. (https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/%D0%9D%D0%B5%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC_%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC.pdf) визначає чіткі та зрозумілі правила і процедури, які доступні для всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі ОП підтвердили наявність інформації про вказані правила, однак на ОНП вони не застосовувалися.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

За даною ОП забезпечено чіткі та зрозумілі правила прийому, які враховують особливості самої програми через змістовну складову вступних іспитів та ознайомлення з попередньою дослідною діяльністю здобувачів. В університеті в цілому сформовані чіткі та зрозумілі правила і процедури визнання результатів навчання в інших навчальних закладах, а також у неформальній/ інформальній освіті. Всі учасники освітнього процесу мають доступ до зазначеної інформації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність практики застосування на ОП визнання результатів навчання в інших навчальних закладах, а також у неформальній/ інформальній освіті. Рекомендовано популяризувати можливості неформальної/інформальної освіти, залучати здобувачів до програм академічної мобільності у вітчизняних та зарубіжних закладах вищої освіти, запровадити у Правилах прийому до аспірантури дослідницьку пропозицію як вид вступного випробування (в разі відсутності тематичних публікацій).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За цим критерієм ОНП та освітня діяльність за цією ОНП загалом відповідають визначеному критерію. Виявлені недоліки (відсутність на ОНП прикладів визнання результатів навчання в інших навчальних закладах та неформальній/інформальній освіті) не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на ОНП здійснюється наразі на очній денній формі навчання. Форми і методи навчання на ОНП регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://osvita.kpi.ua/node/39>) та наявні у силабусах ОК. ЕГ, проаналізувавши силабуси, отримала інформацію, що під час лекцій використовуються методи проблемного навчання (проблемний виклад навчального матеріалу, евристична бесіда, дослідницький метод з урахуванням конкретного досвіду роботи з архівними документами, дотичного до науково-дослідної теми аспіранта). На семінарських заняттях аспіранти беруть участь у різних формах роботи, які передбачають: виступ з основного питання або усна наукова доповідь (застосування імітаційного методу); доповнення, запитання до доповідача, участь у дискусіях; інтерактивні форми організації заняття, аналіз джерельної бази та монографій по темі дисертації; письмові завдання (тестові завдання, творчі роботи, історичні есе тощо) та їх оформлення відповідно до вимог. ЕГ висловлює зауваження, що частину з наведених у силабусах методів неможливо застосовувати в умовах обмеженого контингенту здобувачів (зокрема, 1 здобувач при вивченні вибіркової дисципліни). Здобувачі під час відеоконференції засвідчили, що в конкретних умовах ОНП віддається перевага евристичним бесідам, письмовим завданням. У цілому ЕГ вважає, що сукупно форми і методи навчання сприяють досягненню заявлених в ОНП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. ЕГ в рамках фокус-груп переконалась, що у ЗВО культивуються цінності академічної свободи. В умовах карантинних обмежень освітній процес здійснюється у дистанційному режимі відповідно до затвердженого розкладу навчальних занять. Здобувачі освіти підтвердили проведення усіх навчальних занять у дистанційному форматі згідно з розкладом. Як засвідчив аналіз силабусів та спілкування зі здобувачами, основними системи синхронного навчання у дистанційному форматі є Google Classroom та ZOOM. Студентоцентрований підхід реалізується на програмі шляхом надання здобувачам можливостей вільного вибору 25% дисциплін, вибору наукового керівника, узгодження теми дисертаційної роботи, вибору бази практики. Як засвідчують результати дослідження, проведеного НДЦПС «Соціоплюс», аспіранти ОНП вважають, що «повною мірою» і «достатньо мірою» отримують можливості формування індивідуальних освітніх траєкторій (<blob:https://office.naq.gov.ua/52888050-c30e-4ac6-ba1d-8b871738faec>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті кафедри історії ЗВО розміщено навчальний план, силабуси і робочі програми нормативних та вибірковок дисциплін (<https://history.kpi.ua/phd/education-courses-for-ph-d-students/>), в яких міститься опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання, викладено зміст дисципліни, навчальні матеріали та ресурси, види контролю, оцінювання, оскарження результатів контрольних заходів. Силабуси містять також розподіл аудиторних годин, теми лекційних і завдання семінарських занять. ЕГ відзначає позитивну характеристику силабусів у частині наведення політик ОК (правила відвідування, виконання пропущених занять) та політик університету (політики доброчесності, норми етичної поведінки). Силабуси доступні у відкритому доступі. Водночас у ЗВО силабуси лише частково відрізняються від робочих програм, за суттю є ідентичними документами, що відображено й у найменуванні: «Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)» (див. Порядок створення та затвердження робочих програм (силабусів) у КПІ: <https://osvita.kpi.ua/node/174>). На думку ЕГ, дублювання змісту робочих програм у силабусах та переобтяження їх за обсягом (середня кількість сторінок – 30) не сприяє студентоцентрованому підходу. Як було підтверджено викладачами і здобувачами під час фокус-груп, інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання надається здобувачам на першому занятті; є зрозумілою та доступною для них. В умовах карантинних обмежень організація освітнього процесу здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання: платформи «Сікорський» та «Електронний кампус». Під час відеоогляду матеріальної бази ЕГ в режимі реального часу було продемонстровано функціонал цих платформ, зокрема електронний журнал

оцінювання здобувачів, методичне забезпечення, опитування здобувачів, рейтингування викладачів. Платформа Сікорський складається з двох продуктів: Google Workspace for Education (платна підписка, забезпечена ЗВО) і Moodle. Викладачі ЗВО, виходячи з принципів академічної свободи, самостійні у виборі платформи. На запит ЕГ було надано тестовий доступ до методичного забезпечення освітнього процесу з однієї ОК «Інформаційно-комунікаційні технології в історичних дослідженнях» на платформі Moodle. Під час спілкування з відповідальним за веб-ресурси кафедри історії В. Бузанем було встановлено, що за допомогою системи «Електронний кампус» реалізується право на вибір дисциплін здобувачами бакалаврського та магістерського рівнів, тоді як на третьому рівні вищої освіти використовуються письмові заяви

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В рамках ОНП органічно поєднано освітній та науковий компоненти. ЕГ мала можливість ознайомитись з результатами виконання протягом 2016-2021 рр. викладачами та аспірантами кафедри НДР: «Україна від середньовіччя до новітнього часу: історія, політика, ідентичність» (керівник - проф.Костилюва С.О.), «Удосконалення шляхів розвитку людського капіталу як фактор підвищення мобілізаційного потенціалу України» (керівник – доц. Чолій С.В.), НДР «Історико-культурна спадщина України: джерела, методологія, дослідження» (керівник – проф. Костилюва С.О.) та засвідчує їх впровадження в освітній процес. До виконання НДР долучалися аспіранти Жовта І.І., Акименко К.В., Тарасюк М.Ю. Поєднання навчання та досліджень реалізується під час викладання авторських фахових дисциплін «Архівознавство України», «Історичне джерелознавство», «Теорія та методологія історичних досліджень», які забезпечують авторитетні вчені – доктори історичних наук Костилюва С.О., Тарнавський І.С., Хитровська Ю.В., А.А. Кізлова. Аналіз силабусів свідчить про врахування їх розробниками останніх досягнень у галузі. Доцент Лабур О.В., яка викладає вибірково дисципліну «Гендерна історія України», є віце-президентом Української асоціації дослідників жіночої історії. Під час відкритої зустрічі та зустрічі з роботодавцями професори Людмила Гриневич (Інститут історії України НАН України), Андрій Кудряченко, Вікторія Солошенко (ДУ «Інститут всевітньої історії» НАН України), Юрій Шаповал (Інститут політичних та етнологічних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України) підтвердили залучення викладачів кафедри та здобувачів освіти у спільні освітньо-наукові проекти, зокрема проведення спільних наукових конференцій, видавничі проекти. Залучення до проведення наукових досліджень відбувається й під час проходження аспірантами педагогічної практики як на базі кафедри історії КПІ, так і на базі КНУ ім. Т.Шевченка (на підставі договору https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/11/Sylabus-PedPraktyka_KNU-Shevchenka_2021.pdf) Взірцевою практикою, що пов'язана з реалізацією ОНП, є видання на базі кафедри історії КПІ фахового видання «Сторінки історії», включеного до наукометричної бази «Web of Science» (категорія «А») (<http://history-pages.kpi.ua>). Аспіранти мають можливість безкоштовного друку у фаховому виданні за умови проходження подвійного «сліпого» рецензування рукописів статей. ЕГ не встановила дієвої взаємодії між здобувачами та Радою молодих вчених і НТСА.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення та перегляд освітніх програм здійснюється у ЗВО на підставі Положення про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм (<https://osvita.kpi.ua/node/137>). ЕГ встановлено, що науково-педагогічні працівники системно оновлюють зміст ОК з урахуванням новітніх досліджень в історичній галузі науки, методологічних змін, досягнень історіографії, джерелознавства, спеціальних історичних дисциплін, реалізації на кафедрі НДР, участі у наукових конференціях, за результатами стажувань, участі в громадських організаціях, що документально підтверджується й було уточнено під час онлайн-візиту. ЕГ підтверджує практику щорічного перегляду та оновлення силабусів на підставі аналізу врахування новітніх досягнень в історичній галузі науки Як було з'ясовано ЕГ під час спілкування, доц. О. Лабур є віце-президентом Української асоціації дослідників жіночої історії, участь в якій сприяла формуванню та модернізації ОК «Гендерна історія України». ОК «Соціальні взаємодії в повсякденні: історичний аспект» оновлюється з урахуванням активної публікаційної діяльності А.А. Кізлової з проблем історії повсякдення, регіональної історії, історії церкви. Викладання ОК «Інформаційно-комунікаційні технології в історичних дослідженнях» базується на фокусному підвищенні кваліфікації викладача В.Ю. Бузана, у т.ч. Fulbright Ukraine «The training course on digital learning with emerging educational technologies». Крім цього, за інформацією проф. Хитровської Ю.В., оновлення освітніх компонентів відбувається на підставі методичних та методологічних семінарів, які проводить кафедра історії.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Стратегічні напрями міжнародної діяльності ЗВО відображені у проекті Програми інтернаціоналізації КПІ (https://icd.kpi.ua/documents/normative_docs/UIP_ukr-02-2018.pdf) ЕГ відзначає певну технічну неузгодженість при пошуку локальних нормативних документів щодо академічної мобільності закладу, зокрема паралельну присутність у різних розділах офіційного сайту ЗВО двох версій Положення про академічну мобільність КПІ ім. І. Сікорського (2020 і 2021 рр.): 1) <https://kpi.ua/document-mobility> 2) https://mobilnist.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/12/Наказ-НОН_303_2021.pdf Документи містять різну інституційну базу інформаційного забезпечення та супроводу,

консультаційної та організаційної підтримки академічної мобільності аспірантів (відділ аспірантури і докторантури – у версії 2020 р. і відділ академічної мобільності – у версії 2021 р.). Під час спілкування у форматі фокус-групи з керівником відділу академічної мобільності ЕГ з'ясовано, що у ЗВО створено широкі можливості для інформування здобувачів освіти про програми академічної мобільності та міжнародні проекти, зокрема з використанням сайту <https://mobilst.kpi.ua>, телеграм каналу KPI mobility (понад 2 тис. підписників), проведенням інформаційних заходів, у т.ч. для аспірантів. Здобувачі освіти визначили як достатній рівень поінформованості про можливості академічної мобільності та участі в міжнародних проектах. ЕГ встановила, що у здобувачів програми наразі відсутні приклади міжнародної академічної мобільності, що пояснюється гарантом і самими здобувачами умовами карантинних обмежень. У ЗВО залучаються наукові керівники з-за кордону, університетів-партнерів, однак на ОНП Історія такої сталої практики не існує. ЕГ підтверджує інформацію, наведену у ВСО, щодо участі аспірантів у гостьових дистанційних лекціях зарубіжних вчених: Пола Роберта Магочія (Канада), Й. Петровського-Штерна (США), Е. Еплблом (США), Я. Балана (Канада), Марка фон Хагена (США), А. Граціозі (Італія). У 2021 р. Кафедра історії уклали Меморандум про взаєморозуміння з Інститутом Історії Дебреценського університету (Угорщина). <https://history.kpi.ua/partnership-with-university-of-debrecen/> Частина з науково-педагогічних працівників, задіяних на програмі, мають досвід участі у міжнародних проектах: Ю. Хитровська (міжнародний проект Українського центру досліджень Голодомору та Університету Альберта), доц. С. Чолій (Літня школа «Полісся як ландшафт втручання» (Гердер інститут, м. Марбург, Німеччина); доц. В. Бузань (онлайн проект «Міжнародний освітній табір для молоді Берген-Бельзен» (Німеччина).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

На ОНП забезпечено студентоцентризований підхід, учасникам освітнього процесу гарантовано академічні свободи, застосовуються інформаційні платформи «Сікорський» та «Електронний кампус». Результати наукових досліджень органічно вплетені в освітній процес. На базі кафедри видається фаховий збірник категорії «А». Здобувачі належним чином поінформовані щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, критеріїв оцінювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недоліки за критерієм 4 пов'язані з обмеженим арсеналом навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, зокрема відсутністю навчально-методичних посібників, презентацій вибіркових дисциплін, частковим наповненням системи Moodle, а також недостатнім рівнем інтернаціоналізації ОНП. ЕГ рекомендує: вдосконалити методичне забезпечення освітнього процесу за рахунок розробки, окрім силабусів та робочих програм, методичних посібників, підручників (у т.ч. в електронному форматі), а також презентацій з усіх ОК; адаптувати можливості платформи «Електронний кампус» для вибору дисциплін аспірантами в електронному форматі, що сприятиме більшій зручності та незаангажованості такого вибору; посилити співпрацю здобувачів освіти з Радою молодих вчених та Науковим товариством студентів, аспірантів; ухвалити Програму інтернаціоналізації ЗВО (наразі на сайті представлено проект); залучати викладачів та аспірантів кафедри до європейських проектів; активізувати співпрацю з представництвами міжнародних організацій в Україні; використовувати можливості наявних договорів з Ягеллонським університетом, Університетом Адама Міцкевича, Університетом Масарика для реалізації спільних проектів та програм академічної мобільності у галузі історії; фокусно підбирати програми академічної мобільності для здобувачів ОНП, виходячи з пріоритетів та специфіки гуманітарної галузі.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ вважає, що освітня діяльність за ОНП в цілому відповідає критерію 4. Питання, пов'язані із вдосконаленням навчально-методичного забезпечення та посиленням інтернаціоналізації ОНП, не є критичними та можуть бути усунені при черговому оновленні програми

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для

окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Виходячи з Положення про організацію освітнього процесу (https://document.kpi.ua/files/2020_7-124.pdf), дія якого поширюється на всі рівні вищої освіти, в освітньому процесі ЗВО використовуються такі контрольні заходи: вхідний, поточний, календарний, ректорський і підсумковий види контролю. Контрольні заходи для перевірки результатів опанування здобувачами матеріалу навчальних дисциплін регламентовані Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. І. Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>) ЕГ з'ясувала, що форми контрольних заходів, їх зміст наявні в усіх силабусах. Здобувачі освіти підтвердили, що види поточного і семестрового контролю та критерії оцінювання доводяться здобувачам під час першого заняття. Ця інформація є прозорою і доступною, у т.ч. завдяки розміщенню матеріалів на сайті кафедри історії та в Електронному кампусі (доступна версія і для мобільних гаджетів). Основними видами контрольних заходів на ОП є: 1. Поточний контроль: робота на семінарських заняттях у формі дискусій з проблемних питань курсу, з акцентуванням на узагальненні наукової інформації, формулювання власної позиції та оцінки викладеного, експрес-контрольні роботи на лекціях, підготовка домашньої контрольної роботи, модульна контрольна робота. 2. Календарний контроль: проміжна атестація (далі – атестація) з метою підвищення якості навчання здобувачів та моніторингу виконання графіка. 3. Семестровий контроль: екзамен. Проміжна атестація здобувачів здійснюється із залученням широкого кола науковців кафедри, публічним обговоренням результатів досліджень, що підтверджується за результатами спілкуванням ЕГ у межах фокус-груп. У силабусах закріплено, а здобувачі підтвердили, що у разі виявлення академічної недобросовісності під час виконання модульної контрольної роботи – результати контрольного заходу не враховуються. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), аспіранту надається можливість виконати ці контрольні заходи у визначений час. Контрольні заходи визначають рейтинг аспіранта з навчальної дисципліни, який складається з балів, що отримуються за: 1) контроль знань з 3-х розділів навчальної дисципліни та включає в себе виконання трьох творчих завдань з дискусійних питань або експрес-тестових завдань (протягом 5-10 хв. із застосуванням можливостей платформи «Сікорський»); 2) роботи на 6 семінарських заняттях; 3) модульна контрольна робота; 4) реферат; 5) іспит. Під час фокус-групи здобувачі ствердно відповіли на запитання, пов'язані з чіткістю та зрозумілістю критеріїв оцінювання навчальних досягнень. Натомість у результатах опитування здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за ОНП Історія, наданих на запит ЕГ, відсутні ці запитання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт за третім рівнем вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія відсутній

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури проведення контрольних заходів у ЗВО визначаються Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання (https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pol_potocnyi_kalendar_semestr_kontrol.pdf Згідно з п.4.2 зазначеного документа у випадку виникнення конфліктної ситуації здобувача (здобувачів) з екзаменатором до проведення семестрового контролю, за обґрунтованою заявою здобувача (колективною заявою здобувачів), декан факультету / директор інституту створює комісію з проведення запланованого заходу семестрового контролю. Конфліктні ситуації, які виникають до або під час проведення заходів семестрового контролю, вирішуються відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в КПІ ім. Ігоря Сікорського Документ визначає, що у випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я декана факультету/директора інституту за процедурою, визначеною Положенням про апеляції в КПІ в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що ознайомлені з вищезазначеними процедурами. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується наявністю чітких критеріїв оцінювання, викладених у силабусах, їх відкритістю та доступністю. ЕГ з'ясувала, що в умовах дистанційного формату роботи, проведення контрольних заходів передбачає ідентифікацію здобувачів та зжиття заходів для унеможливлення несанкціонованого використання допоміжних засобів під час відповіді на запитання/виконання завдання екзаменаційних білетів або завдань залікових контрольних робіт. Враховуючи кількість здобувачів освіти на ОНП, подібні проблеми не виникали. За результатами спілкування ЕГ у рамках фокус-груп здобувачів та академічного персоналу на ОНП не виявлено фактів конфлікту інтересів та/або оскарження результатів контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

На сайті ЗВО представлено локальні нормативно-правові документи та корисні ресурси з розвитку культури академічної доброчесності та запобігання плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського: Кодекс честі та Положення про систему запобігання академічному плагіату. Наразі на етапі громадського обговорення знаходиться проєкт «Порядку встановлення фактів порушення академічної доброчесності в КПІ ім. Ігоря Сікорського», який розроблено спільно Комісією з етики та академічної доброчесності та Робочою групою з академічної чесності. На базі Науково-технічної бібліотеки ім. Г.І. Денисенка системно, починаючи з 2017 р., (<https://kpi.ua/2017-04-20-conference>) проходять заходи з популяризації цінностей академічної доброчесності. Комісія з етики та академічної доброчесності є постійно діючим дорадчим органом Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського https://kpi.ua/files/etic_comission.pdf Під час спілкування з головою цієї комісії О. Бруй, ЕГ з'ясовано, що комісія складається з 9 осіб (у т.ч. представник від здобувачів). Комісія не лише розглядає звернення (у 2021 р. їх було 5), а й займається пропагуванням стандартів академічної доброчесності. КПІ долучений до участі у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative) – Academic IQ, що з 1 вересня 2020 р. впроваджується Американськими Радами з міжнародної освіти у співпраці із МОН і Нацагентством. Перевірка на плагіат усіх наукових (дисертації, статті), методичних та навчальних робіт здійснюється з використання системи Unicheck на підставі договору, укладеного між ЗВО і названою компанією. Здобувачі ОНП підтвердили наявність безкоштовного доступу до програми Unicheck. Здобувачі в рамках фокус-групи одностайно підтвердили, що питанням академічної доброчесності наскрізно приділяється увага під час вивчення усіх ОК; традиційною є інформаційна розсилка від відділу аспірантури і докторантури з приводу цих питань. ЕГ оцінює на високому рівні поінформованість про принципи доброчесності, академічного письма (правила цитувань, використання цитат, оформлення бібліографії та ін.) здобувачів ОНП. Опитування аспірантів ОНП свідчить про «повне ознайомлення з політикою академічної доброчесності КПІ» [blob:https://office.naqa.gov.ua/4ccf4d88-6706-41ef-b577-8ffdad9d352e](https://office.naqa.gov.ua/4ccf4d88-6706-41ef-b577-8ffdad9d352e) На ОНП прикладів порушення академічної доброчесності не зафіксовано. Як встановлено ЕГ, у ЗВО, культивується нульова толерантність до плагіату, відповідно до європейських принципів академічної доброчесності відсутні т.зв. пороги (межі) допустимого плагіату у роботах та передбачено двоступеневу (програмну та експертну) перевірку робіт на предмет текстових збігів. Відповідно до законодавства електронні версії дисертацій з 2016 р. розміщуються у відкритому доступі в електронному архіві ELAKPI (інституційний репозитарій). Перевірка на предмет текстових збігів здійснюється програмою Unicheck за всіма відкритими джерелами та за внутрішньою базою Unicheck.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

На ОНП існують чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів. У ЗВО та на ОНП системно впроваджується політика академічної доброчесності, що відповідає європейським принципам, встановлено високий рівень обізнаності здобувачів зі стандартами академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ рекомендує передбачити при опитуваннях здобувачів питання щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ не виявлено недоліків за критерієм 5, водночас не спостерігається взірцевих практик, тому вважаємо, що критерій має рівень відповідності В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Як свідчить Табл.2 до ВСО, у реалізації ОНП задіяно 7 викладачів, з них 6 – доктори наук. Усі викладачі мають від 6 до 12 здобутків відповідно до п.38 Ліцензійних умов у редакції постанови КМУ № 365 від 24.03.2021. ЕГ встановила, що більшість викладачів мають публікації, релевантні дисциплінам, які вони забезпечують, у т.ч. у виданнях, включених до міжнародної наукометричної бази Web of Science (Костишева С.О., Кізлова А.А., Хитровська Ю.В., Тарнавський І.С.). Гарант програми є головним редактором видання «Сторінки історії» (категорія «А»). Члени викладацької команди беруть участь у підготовці та атестації кадрів вищої кваліфікації як наукові керівники та консультанти (Костишева С.О.), офіційні опоненти (Бузань В.Ю., Хитровська Ю.В.), члени спеціалізованих вчених рад (Тарнавський І.С., Хитровська Ю.В.), є членами редколегій наукових періодичних видань (Костишева С.О., Хитровська Ю.В., Тарнавський І.С.). Тарнавський І.С. є головою оргкомітету Міжнародної науково-практичної конференції «Історія, культура, пам'ять у науковому вимірі: стан, перспективи». Інформація про наукові здобутки викладачів наявна у відкритому доступі на сайті кафедри історії ЗВО <https://history.kpi.ua/departament/academic-staff/> Водночас у профілях викладачів на порталі <http://intellect.kafhistory.kpi.ua> інформація не оновлюється з 2019 року. На підставі викладеного, ЕГ робить висновок, що ОП має потужний викладацький склад, академічна та професійна кваліфікація якого цілком забезпечує досягнення цілей та ПРН. Разом з тим, ЕГ звертає увагу на поодинокі приклади навчально-методичних видань для здобувачів третього рівня вищої освіти. Наявні видання з ОК «Архівознавство України», «Гендерна історія України», «Історіографія історії України», «Культура мовлення і публічної презентації історичних досліджень» датовані 2016 роком.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів регламентовані «Порядком проведення конкурсного відбору або обрання за конкурсом при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» у КПІ (https://document.kpi.ua/files/2021_HY-201.pdf). Згідно з п.1.5 Порядку відбір викладачів здійснюється експертно-кваліфікаційними (конкурсними) комісіями (ЕКК), що утворюються наказом ректора. Організацію проведення конкурсу здійснює Департамент атестації науково-педагогічних кадрів спільно з відділом кадрів. Усі учасники фокус-груп підтвердили, що конкурсний добір на посади науково-педагогічних працівників здійснюється на засадах змагальності, рівності, об'єктивності та неупередженості. Вимоги до претендентів на посади встановлюються відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та з урахуванням Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». Як з'ясовано ЕГ, при проведенні конкурсного відбору, а також для внесення пропозицій ректору щодо термінів укладання контрактів беруться до уваги результати рейтингування науково-педагогічних працівників. Первинне обговорення кандидатур, допущених до конкурсу, здійснюється на засіданнях кафедри. Для оцінки рівня професійної кваліфікації може бути запропоновано провести пробне навчальне заняття. Отже, ЕГ констатує, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, об'єктивними і дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму для викладання на даній ОП. Під час спілкування ЕГ з академічним персоналом, підтверджено дотримання вищезазначених процедур викладачами ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Гарант та розробники програми наголошують, що основним роботодавцем ОНП є кафедра, де здійснюється підготовка аспірантів. ЕГ ознайомила з угодами і договорами про співпрацю між КПІ та Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, Інститутом політичних та етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України», Інститутом українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького (<https://history.kpi.ua/phd/partnership/>), що є рамочними документами, які передбачають різні напрями освітнього та наукового співробітництва. Конкретні приклади співпраці з роботодавцями уточнено ЕГ під час спілкування з фокус-групою, зокрема директором ДУ «Інститут всесвітньої історії» НАН України д.і.н., проф. А.І. Кудряченком та заступником директора цієї установи В.В. Солошенко, головним науковим співробітником відділу теорії та історії політичної науки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України д.і.н. Ю.І. Шаповалом. Зокрема, в ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» працює випускник кафедри історії КПІ О. Булка, існує практика видання збірника наукових праць за участю аспірантів КПІ. Установа пропонує можливості постдокторантської програми та грантові програми для вчених академічних установ. Професор, зав. кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету д.і.н. Кузнець Т.В. підтвердила факт обговорення та внесення пропозицій до ОНП Історія (під час зустрічі у ZOOM форматі у 2020 р.), зокрема у частині збільшення кредитів, виділених на педагогічну практику, а також поінформувала про підготовку проєкту угоди про співпрацю з кафедрою історії КПІ, організацію спільної конференції «Християнські цінності в глобалізованому світі». Т.В. Кузнець запропонувала використовувати потенціал педагогічного ЗВО, який вона представляє, для посилення педагогічної складової ОНП. Проф. Ю.І. Шаповал підтвердив надання рекомендацій до ОНП, що стосуються урізноманітнення форм і методів викладання, зокрема створення т.зв. «дискусійного майданчика» для обговорення актуальних питань історіографії за участю академічної спільноти істориків КПІ та вчених з Інституту політичних та етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, а також залучення науковців КПІ до створення документальних фільмів як засобу візуалізації знань. ННЦ КПІ Соціо+ проводить щорічне опитування роботодавців «Оцінка якості освіти очима роботодавців» (<http://socioplus.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/04/ocinka-yakosti-osvity-ochyma-robotodavciv-2020.pdf>), але наявний у розпорядженні ЕГ аналіз подано без виділення результатів за конкретними ОП, відповідно використання матеріалів цього опитування є проблематичним.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Як зазначено у ВСО та підтверджено під час зустрічей з викладачами та роботодавцями, на ОНП існує практика проведення методологічних семінарів кафедри історії (відповідальна за проведення д.і.н., проф. Ю.В. Хитровська), участь в яких беруть авторитетні вчені, для обговорення, серед іншого, результатів дисертаційних досліджень. Заклад вказує, що учасниками таких семінарів були: д.і.н., проф., декан історичного факультету КНУ імені Тараса Шевченка І. Патриляк; д.і.н., провідний науковий співробітник Інституту історії НАН України, директор Науково-дослідного інституту козацтва імені Степана Бандери Т. Чухліб; д.і.н., проф. Державного університету телекомунікацій М. Довбищенко; к.і.н., провідний науковий співробітник відділу теорії та історії політичної науки, керівник Центру єврейської історії і культури А. Подольський. ЕГ отримала підтвердження щодо участі у таких семінарах від здобувачів освіти, а також учасника відкритої зустрічі М. Довбищенка. На ОНП існує практика залучення другого наукового керівника, представника академічної інституції к. і. н., пров. наук. співр. О. Русіної (Інститут історії України НАН України) для керівництва дисертаційним дослідженням аспірантки М. Тарасюк.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО діє Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників <https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Підвищення%20кваліфік%20НПП.pdf>. ЕГ встановлено, що більшість викладачів ОНП підвищують свій професійний рівень на базі Навчально-методичного комплексу «Інститут післядипломної освіти» КПП за різними програмами. Перелік програм наведено на сайті http://ipo.kpi.ua/povyshenie_kvalif/pidvish-kvalif-spivrob-kpi-108/ (зокрема, використання розширених сервісів Google для навчальної діяльності, розроблення дистанційних курсів з використанням платформи Moodle, організація дистанційного навчання за допомогою Microsoft Teams, комерціалізація результатів наукових досліджень, інтелектуальна власність, академічна доброчесність та ін.) Крім того, викладачі активно залучаються до професійного розвитку через платформу масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. Викладачі кафедри, задіяні на ОНП, підвищують кваліфікацію під час зарубіжних стажувань: Люблінський науково-технологічний парк та Університет Марії Кюрі-Склядовської (м. Люблін, Республіка Польща), 2017 р. - Боева С.Ю., Костилева С.О.; Стажування IWC 2017 р. (м. Ганновер, Німеччина), 2017 р - Перга Ю.М.; «Публікаційна та проектна діяльність у країнах ЄС». Prague Institute for Qualification Enhancement (м. Прага, Чеська Республіка), 2016 р. - Кізлова А.А. С.О. Костилева підвищувала кваліфікацію під час реалізації міжнародної програми «SEMINARIUM» (2017 р.). Чолій С.В. має сертифікат IELTS British Council (рівень C1).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Відповідно до п. 2.1.4 Колективного договору КПП (на період з квітня 2021 р. по квітень 2024 р.) <https://kpi.ua/files/2021-agreement.pdf> працівникам, які отримують заробітну плату за рахунок коштів загального фонду, за умови їх участі у виконанні передбачених Статутом Університету платних послуг, можуть бути встановлені надбавки стимулюючого характеру (за складність та напруженість у роботі, за виконання особливо важливої роботи, за високі досягнення у праці) та виплачуватись премії за рахунок спеціального фонду в межах фонду заробітної плати. На запит ЕГ надано в узагальненому вигляді дані про преміювання викладачів кафедри за 2019-2021 рр. (2019 рік – 26,6 тис грн; 2020 рік – 4,0 тис грн; 2021 рік – 10,5 тис грн.). ЕГ не отримала прикладів морального заохочення працівників кафедри історії, задіяних в реалізації ОП. При формульному розподілі фондів на оплату праці науково-педагогічних працівників враховуються результати рейтингу https://document.kpi.ua/files/2021_HY-86.pdf. На запит ЕГ (blob:<https://office.naqa.gov.ua/1588bb62-ecd8-405b-abfe-02ccdf8659a0>) було надано результати рейтингування викладачів кафедри історії за 2018-2021 рр. з абсолютними показниками, що без доступу до загального рейтингового списку не дають можливості з'ясувати позиції викладачів кафедри у загальноуніверситетському рейтингу. Відповідно до Положення про преміювання працівників і здобувачів вищої освіти КПП за публікації у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах даних Scopus та WoS (https://document.kpi.ua/files/2017_1-261.pdf), преміюванню підлягають усі публікації у названих базах. Натомість, за інформацією адміністрації КПП, преміюванню підлягають автори публікацій, опублікованих у виданнях 1-2 кварталів, з урахуванням імпаکت-фактору. Прикладом заохочення НПП кафедри історії є факт перемоги у конкурсі «Молодий викладач-дослідник» доцента Чолія С.В. у 2019 та 2020 роках (<https://kpi.ua/choliy>)

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

ОНП забезпечується кадровим складом, що цілком відповідає Ліцензійним умовам, встановлено відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів дисциплінам, які вони забезпечують. Процедури конкурсного

добору викладачів є прозорими та дієвими. Науково-педагогічні працівники є активними вченими, що постійно підвищують свій професійний рівень. На ОНП фокусно залучено представників академічної спільноти з числа науково-дослідних установ, інших ЗВО, музейних установ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

ЕГ рекомендує: - залучити результати опитувань здобувачів освіти при розгляді матеріалів претендентів експертно-кваліфікаційними (конкурсними) комісіями; - розширити на перспективу вектори працевлаштування випускників програми, крім кафедри історії КПІ (на сьогодні всі науково-педагогічні працівники кафедри обіймають від 0,7-0,9 ставки); - запровадити практику опитувань представників роботодавців за окремими ОП; - більш широко залучати на умовах гостьових лекцій (у т.ч. у дистанційному форматі) професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців; - висвітлювати на сайті тематику методологічних семінарів кафедри з метою ширшого обміну новітніми методологічними та методичними досягненнями з академічною спільнотою; - розробити систему стимулювання роботи гарантів ОП (з урахуванням фінансових можливостей ЗВО); - оприлюднити на сайті ЗВО у відкритому доступі результати проведених рейтингувань; - більш широко використовувати можливості морального заохочення викладачів кафедри шляхом відзначення досягнень грамотами, подяками, іншими внутрішніми документами ЗВО, представленням науково-педагогічних працівників до нагородження відзнаками органів державної влади, місцевого самоврядування.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма достатньо мірою відповідає якісним характеристикам за усіма підкритеріями критерію 6. Академічна та/або професійна кваліфікація НПП забезпечує досягнення цілей та програмних результатів за ОНП. Рекомендації щодо стимулювання професійного розвитку науково-педагогічних працівників, процедур рейтингування, працевлаштування випускників полягають у площині автономії ЗВО. З урахуванням вищезазначеного, ЕГ визначає рівень відповідності критерію 6 "В".

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час вивчення матеріально-технічної бази експерти пересвідчилися у достатньому рівні забезпечення необхідними ресурсами НПП та здобувачів задля здійснення досліджень та проведення освітнього процесу (https://history.kpi.ua/phd/about_phd/material-and-technical-support/). Фінансування відбувається з державного бюджету, а також за рахунок коштів фізичних і юридичних осіб для контрактної форми навчання. Під час спілкування з гарантом та здобувачами, експертна група ознайомилися з наявністю декількох технічно-оснащених аудиторій для освітніх та наукових заходів (проектори, комп'ютери, ноутбук, Wi-fi). Під час відео-зустрічі зі структурними допоміжними підрозділами, директорка науково-технічної бібліотеки імені Г. І. Денисенка, О. М. Бруй поінформувала про значні фонди (більше 2,5 млн друкованих одиниць, більше 30 000 електронних ресурсів, є можливість для безкоштовного доступу до баз даних (Scopus, Web of Science, EBSCO тощо <https://www.library.kpi.ua/resources/databases/>). За необхідності, здобувачі та представники факультетів/кафедр можуть подати заявки на придбання актуальної наукової літератури. Всі учасники освітнього процесу можуть отримати консультативну підтримку та цілий ряд послуг (отримати консультацію про джерела та літературу, замовити книгу з іншої бібліотеки, визначити індекс УДК, порадити книгу для придбання, відвідати екскурсію, організувати захід та інші <https://www.library.kpi.ua/category/services/>). Задля забезпечення доступу до необхідних джерел, науково-технічна бібліотека надає можливість отримання е-копій частини книги або статті (<https://www.library.kpi.ua/elektronna-dostavka-dokumentiv-2/>). У ЗВО створений спеціальний ресурс, як ELAKPI – відкритий електронний архів наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://ela.kpi.ua/>). В навчально-методичному кабінеті також наявна навчально-методична та наукова література, зокрема й е-архів рекомендованих у силабусах праць. Одна із пропозицій до адміністрації, що була надана гарантом та колективом кафедри історії України – створення інформаційної лабораторії (цифровізація всіх історичних джерел). Проректор з навчальної роботи А. А. Мельниченко розповів, що за спільною програмою з польськими колегами, у науково-технічній бібліотеці наявний потужний сканер, що дозволить здійснити процес оцифрування декількох мільйонів друкованих джерел. Перший проректор Ю. І. Якименко додав про спільну роботу НПП кафедри історії України у співпраці з музейними установами, а саме з Державним політехнічним музеєм імені Бориса Патона

(<https://museum.kpi.ua/>). На сайті музею можна ознайомити з оцифрованими картографічними матеріалами та матеріалами з історії КПІ.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ всіх учасників освітнього процесу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів є безоплатним, що підтверджено в ході відеозустрічей з адміністрацією, здобувачами та НПП відповідно. Створене електронне середовище університету передбачає постійний та безкоштовний доступ до платформи «Електронний кампус» (<https://ecampus.kpi.ua>) та ресурсу дистанційного навчання «Сікорський» (<https://www.sikorsky-distance.org>, платформи Moodle та Google Workspace For Education. Під час огляду матеріально-технічної бази, відповідальний за веб-ресурси кафедри В. Ю. Бузань ознайомив експертів з роботою вищезгаданих платформ. Всім здобувачам та працівникам університету обов'язково створюється корпоративна електронна пошта для внутрішнього користування. Перевірка робіт на плагіат сертифікованими програмами також здійснюється ЗВО безкоштовно. Під час відео-зустрічі зі здобувачами, експерти дізналися, що наявний спортивний комплекс у КПІ має можливість безоплатного використання з боку здобувачів та співробітників університету також (здобувачка І. Жовта розповіла про свій досвід користування басейном).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час зустрічей з адміністрацією, здобувачами, НПП та огляду МТБ, експерти впевнилися, що КПІ імені Ігоря Сікорського регулярно удосконалює оснащення аудиторного фонду, навчальних корпусів, гуртожитків та інших структурних підрозділів. На факультеті соціології та права, де й розміщується кафедра історії України, налагоджена пропускна система безпеки та відеоспостереження (<https://fsp.kpi.ua/ua/about/infrastructure/>). Аспіранти задоволені рівнем безпеки освітнього середовища. Наукові керівники та викладачі кафедри регулярно спілкуються зі здобувачами щодо їхніх інтересів, використовують індивідуальний підхід під час формування завдань для самостійної роботи з прив'язкою до теми дисертації. Опитування, що системно проводяться ННЦ «Соціоплюс», допомагають університету дізнатися рівень задоволеності здобувачів освітнім процесом, інформаційною політикою, консультативною підтримкою, інфраструктурою ЗВО тощо (документ в системі NAQA, загальне опитування всіх здобувачів - <http://socioplus.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/04/doslidzhennya-yakosti-zabezpechennya-osvitnogo-procesu.pdf>). В структурі КПІ імені Ігоря Сікорського діє декілька соціально-психологічних служб – студентська соціальна служба <http://sss.kpi.ua/>. Через сайт можна здійснити запис на індивідуальну консультацію до психолога (<https://psybooking.simplybook.it/v2/>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Протягом спілкування з фокус-групами здобувачів, адміністрацією та структурними підрозділами КПІ імені Ігоря Сікорського, експерти пересвідчилися, що тісна співпраця існує між здобувачами та викладачами, науковими керівниками і гарантом на початковому рівні. Наступний рівень забезпечує більш специфічну роботу та допомогу - це Відділ аспірантури та докторантури (<https://aspirantura.kpi.ua/>), Науково-технічна бібліотека імені Г. І. Денисенка (<https://www.library.kpi.ua/>), Студентська профспілка (<https://studprofkom.kpi.ua/>) та інші. Всі структури мають свої сторінки у соціальних мережах (Facebook, Telegram, Twitter), досить активно використовується Telegram. Офіційний веб-сайт КПІ імені Ігоря Сікорського (<https://kpi.ua/>) та сторінка ОП «Історія» на сайті кафедри історії України (<https://history.kpi.ua/phd/>) забезпечують інформаційну підтримку всіх учасників освітнього процесу. Також важливе місце в підтримці комунікації під час дистанційного навчання здійснює внутрішній ресурс «Електронний кампус» (<https://ecampus.kpi.ua>). За результатами опитування аспірантів (документ в системі NAQA), найактивнішими джерелами інформації та новин є - e-mail розсилка університету, працівники адміністрації факультету та офіційні Telegram-канали.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У КПІ імені Ігоря Сікорського функціонують два нормативних документи – «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (https://document.kpi.ua/files/2018_1-21.pdf) та «Положення про організацію інклюзивного навчання у КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/172>), що окреслюють можливості ЗВО щодо забезпечення належної організації освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами (узгодження графіку та форми навчання, створення інклюзивних груп, використання спеціального технічного оснащення тощо). Під час відео-конференції з

адміністрацією, перший проректор Ю. І. Якименко уточнив, що у ЗВО є досвід організації інклюзивного навчання для здобувачів з порушеннями слуху (відбувалася довготривала підготовка фахівців сурдопрекладачів). За час існування ОП «Історія» не було випадків навчання здобувачів з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедуру вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО регулюють такі документи: «Кодекс честі КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/files/honorcode.pdf>), «Положення про вирішення конфліктних ситуацій в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (https://document.kpi.ua/files/2020_7-170.pdf). «Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (https://document.kpi.ua/files/2020_7-171.pdf), «Положення про політику та механізми врегулювання конфліктів на Факультеті соціології і права КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://fsp.kpi.ua/ua/no-conflicts/>). На офіційному веб-сайті КПІ імені Ігоря Сікорського є окрема сторінка – «Захист прав студентів» (<https://kpi.ua/students-rights>), де прописана процедура звернення, основні нормативні документи та органи (Комісія з вирішення конфліктних ситуацій КПІ ім. Ігоря Сікорського, Комісії з вирішення конфліктних ситуацій інституту/факультету та Комісія з питань етики та академічної чесності), які опікуються вирішенням таких питань. Склад комісій формується відповідно Положень, і має серед членів як представників співробітників ЗВО, НППІ, так і здобувачів. Під час резервної зустрічі, декан факультету соціології та права Я. Ю. Цимбаленко, що також є Уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції, ознайомила експертів з її основними функціями, пояснила про консультативну допомогу для зацікавлених осіб та загальну політику ЗВО (нульова толерантність) щодо випадків недоброчесності. На сайті факультету соціології та права є можливість у здобувачів звернутися до декана – у вигляді анонімного повідомлення «Питання декану» (<https://fsp.kpi.ua/ua/about/zapytaty-u-dekana/>). НЦЦ «Соціоплюс» регулярно проводить опитування для виявлення конфліктів різного роду, факту утисків з боку викладачів чи адміністрацій, результати яких висвітлюються на офіційному веб-сайті (<https://kpi.ua/files/2021-dnvr-polling.pdf>). В результатах опитування, наданих НЦЦ «Соціоплюс» щодо аспірантів істориків (документ в системі NAQA), конфліктних ситуацій не відбувалося. Проте під час відео-зустрічі зі здобувачами, експерти не почули від здобувачів чіткого розуміння та шляхів повідомлення щодо конфліктних ситуацій (окрім оскарження результатів навчання). Експерти рекомендують докладніше ознайомити здобувачів з процесом повідомлення та вирішення конфліктних ситуацій щодо дискримінації, сексуальних домагань, корупції тощо у якості інформаційного заходу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Забезпечення ЗВО доступу аспірантів до інформаційних ресурсів, безпечного освітнього середовища та соціальної інфраструктури. Наявність внутрішніх електронних платформ – «Електронний кампус» та «Сікорський» Належний рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів завдяки роботі структурних підрозділів та активному інформуванню через e-mail розсилку та Telegram-канали.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

З боку здобувачів не спостерігалось чіткого розуміння та шляхів повідомлення щодо конфліктних ситуацій (окрім оскарження результатів навчання). Експерти рекомендують докладніше ознайомити здобувачів з процесом повідомлення та вирішення конфліктних ситуацій щодо дискримінації, сексуальних домагань, корупції тощо у якості інформаційного заходу.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У ЗВО сформована належна матеріально-технічна база та інфраструктура, що забезпечує освітню, наукову та позанавчальну діяльність здобувачів. В рамках відео-зустрічей експертною групою було визначено можливий напрям для якісного удосконалення освітнього процесу – посилення обізнаності здобувачів щодо механізмів повідомлення та врегулювання можливих суперечливих або конфліктних випадків.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми визначаються «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в «КПІ ім. Ігоря Сікорського»» (https://document.kpi.ua/files/2020_7-165.pdf), «Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм в «КПІ ім. Ігоря Сікорського»» (<https://osvita.kpi.ua/node/137>) та методичними рекомендаціями «Освітні програми «КПІ ім. Ігоря Сікорського». Рекомендації до розроблення» (https://kpi.ua/files/Osvitni_programu_2018.pdf). Завдяки багаторічній системі внутрішньої акредитації щодо якості освітніх програм - щорічно всі ОП проходять процедуру моніторингу для визначення потреби оновлення або ж модернізації змісту освітньої програми, кадрового забезпечення тощо. Під час зустрічі з адміністрацією, директор департаменту якості освітнього процесу О. А. Жученко повідомив, що вимоги системи внутрішнього забезпечення якості у КПІ є досить високими. За результатами внутрішнього моніторингу минулого року відбулося припинення набору за 50 ОП з метою їх трансформації. Наразі модернізовані ОП відповідають і внутрішнім, і зовнішнім вимогам стейкхолдерів. Одним із важливим елементів для процесів оновлення та перегляду ОП є Науково-методичні комісії зі спеціальності, де й проходить основна робота з ОП після створення її проектною групою з гарантом. ОП «Історія» має декілька редакцій, відповідно зміни вносилися у 2018 р. та 2020 р. (у зв'язку з виходом нормативних актів та рекомендаціями академічної спільноти, здобувачів та роботодавців). Було виключено ОК «Соціально-політична історія України в новітню добу» та «Понятійно-категоріальний апарат історичних досліджень у зарубіжній гуманітаристиці» (за пропозиціями здобувачів, ці курси повторюють вже опанований раніше матеріал). ОК «Особистість і соціум у загальнокультурному вимірі історії України» було переформовано в ОК «Українська історична біографістика» з більш чіткими об'єктом і предметом. У ОП 2020 р. ПРН вже узагальнені та уніфіковані (у порівнянні з ОПП 2016 р. і ОПП 2018 р.). В ОП 2020 р. за пропозицією здобувачів до вибіркового блоку було введено ОК «Соціальні взаємодії в повсякденні: історичний аспект». Наразі на сайті кафедри історії України оприлюднено проєкт ОП 2022 р. для подальшого громадського обговорення (https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2022/01/ONP-032_Istoriya_na-obgovorennya.pdf), з огляду на який вже враховані остаточно рекомендації роботодавців щодо збільшення кредитів на педагогічну практику, і врахована рекомендація експертів про введення ОК «Педагогіка вищої школи» для забезпечення належної підготовки аспірантів до практичної діяльності.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічей з органами студентського самоврядування, НТСА та Радою молодих вчених КПІ імені Ігоря Сікорського, представники цих структур пояснили ступінь їх залучення до процедур моніторингу ОП. Зокрема, Рада молодих вчених на запит гаранта може надати свої рекомендації щодо удосконалення ОП, а студентське самоврядування факультетського рівня долучається до надання пропозицій, розгляду проблемних моментів (за зверненням здобувачів) на тій чи іншій ОП. Здобувачі, які навчаються на ОП «Історія», запрошуються на засідання науково-методичної комісії, або ж в усному порядку з викладачем можуть обговорити пропозиції до ОП. Пропозиції здобувачів до ОП 2020 р. (https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/11/ONP-2020_032_Istoriya.pdf), були частково враховані на поточний навчальний рік, інша частина буде впроваджуватися протягом наступних років, зокрема проходження практики у ЗВО-партнерах (аспірантка М. Тарасюк скористалася цією можливістю у 2021-2022 н. р.), що було підтверджено також під час відео зустрічі зі здобувачами. Для більш глибокого розуміння тематики повсякденності та соціальної історії, що дотична до більшості дисертаційних досліджень здобувачів ОП «Історія», за пропозицією останніх до вибіркового блоку було введено ОК «Соціальні взаємодії в повсякденні: історичний аспект». Аспіранти підтвердили, що проводяться регулярні опитування для отримання зворотної реакції на освітній процес в КПІ. Проте, в результатах опитування, що були надані ННЦ «Соціоплюс» (документ в системі NAQA), не було пункту пропозицій щодо оновлення ОП. Експерти рекомендують розширити питання стосовно ОП в анкеті, як додатковий інструмент для збору пропозицій здобувачів. Згідно Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в «КПІ ім. Ігоря Сікорського» (https://document.kpi.ua/files/2020_7-165.pdf), здобувачі долучаються також до процедур внутрішніх акредитацій ОП, й можуть бути учасниками робочих груп. Наразі у складі робочої (проектної) групи є тільки викладачі, хоча практика залучення здобувачів в інших ОП університету наявна, в чому можна пересвідчитися при перегляді ОП на сайті університету (<https://kpi.ua/index.php/op>). Також цю можливість підтвердив директор департаменту якості освітнього процесу – О. А. Жученко, як надану рекомендацію для всіх ОП. Експерти рекомендують долучитися до цієї практики також, і включити до складу робочої групи ОНП «Історія» здобувачів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Зв'язок роботодавців з членами робочої групи та гарантом ОП «Історія» є досить міцним та довготривалим, завдяки співпраці у науковій та освітній сферах. Роботодавці безпосередньо долучаються до обговорення версій ОП шляхом надання рецензій: від член-кореспондента НАН України, д. і. н., проф., директора ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» А. Кудряченко; головного наукового співробітника, керівника Центру історичної політології Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, д. і. н., проф. Ю. Шаповала; завідувача кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, д. і. н., проф. Т. Кузнець та професора кафедри гуманітарних дисциплін Національного університету харчових технологій, д. і. н., проф. О. Пилипенко (<https://history.kpi.ua/phd/public-discussion/>) та наданням пропозицій під час неформального спілкування з НПП кафедри історії України КПП імені Ігоря Сікорського. Пропозиції роботодавців були частково враховані у ОП 2020 р. (https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/11/ONP-2020_032_Istoriya.pdf), та плануються до врахування в ОП 2022 р., з огляду на проєкт (https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2022/01/ONP-032_Istoriya_na-obgovorennyu.pdf). Згідно Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в «КПП ім. Ігоря Сікорського» (https://document.kpi.ua/files/2020_7-165.pdf), при факультетах можуть створюватися ради роботодавців. Під час зустрічі з адміністрацією університету та факультету, експерти дізналися, що така рада функціонує при факультеті соціології та права, проте на сайті факультету, експертна група не змогла знайти інформації щодо такої ради. Експерти рекомендують залучити на постійній основі одного із роботодавців ОНП «Історія» до складу такої ради і висвітлювати роботу ради роботодавців та інформацію про неї на сайті факультету.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Перший випуск за ОП має бути здійсненим у 2022 р. Випускники, що навчалися у аспірантурі до 2016 р. й захистили свої дисертаційні роботи (к. і. н. Ю. Перга й к. і. н. О. Мартинюк) працюють викладачами кафедри історії України, що й визначає КПП імені Ігоря Сікорського як основного роботодавця. Під час відео-зустрічі з роботодавцями, директор ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» д. і. н., проф. А. Кудряченко також повідомив про свою зацікавленість у випускниках ОНП «Історія», у якості молодших наукових співробітників Інституту. У ЗВО наявний окремий структурний підрозділ, що також може допомогти у питаннях працевлаштування для випускників – Центр розвитку кар'єри. Під час зустрічі з сервісними структурами, провідний фахівець Центру Н. Лащевська ознайомила експертів з основними функціями роботи та запевнила, що у разі звернення здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Центр також здійснює консультативну підтримку (<https://robota.kpi.ua/>). Основним заходом, де можна ознайомитися з пропозиціями та самими роботодавцями є Ярмарка вакансій, яка проходить восени кожного року (<https://robota.kpi.ua/about-fairs>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На зустрічі з адміністрацією ЗВО, директор департаменту якості освітнього процесу О. А. Жученко докладніше розповів про систему забезпечення якості у КПП імені Ігоря Сікорського. А саме, що система внутрішнього забезпечення якості освіти на сучасному рівні почала втілюватися ще з 1990-х рр., на науково-методичних засадах у ракурсі здійснення наукових зрізів завдяки ректорським контролям. До цих процесів долучився ННЦ «Соціоплюс» з опитуванням стейкхолдерів, роботодавців, випускників, здобувачів тощо. Під час здійснення процедур внутрішнього моніторингу були надані рекомендації гаранту та проєктній групі щодо включення та виключення певних ОК з огляду на думку здобувачів та НПП, а також удосконалення практичної складової та співпраці з зовнішніми стейкхолдерами (українські та іноземні партнери). Протягом розмови з гарантом, викладачами та здобувачами, експерти дізналися, що з ОП 2016 р. було вилучено ОК «Соціально-політична історія України в новітню добу» та «Понятійно-категоріальний апарат історичних досліджень у зарубіжній гуманітаристиці» (за пропозиціями здобувачів, ці курси повторюють вже опанований раніше матеріал). ОК «Особистість і соціум у загальнокультурному вимірі історії України» було реформовано в ОК «Українська історична біографістика» з більш чіткими об'єктом і предметом. Також при переході на дистанційну форму навчання відбулися певні короткочасні труднощі (вибір платформи, узгодження графіків роботи зі здобувачами тощо), які були швидко подолані спільно колективом кафедри історії України та аспірантами. Щодо ОК педагогічної спрямованості – в проєкті ОП 2022 р. для подальшого громадського обговорення (https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2022/01/ONP-032_Istoriya_na-obgovorennyu.pdf), з огляду на який вже враховані остаточні рекомендації роботодавців щодо збільшення кредитів на педагогічну практику, і врахована рекомендація експертів про введення ОК «Педагогіка вищої школи». Директор департаменту якості освітнього процесу О. А. Жученко підтвердив взаємодію та консультативну підтримку гарантів з боку університету.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної ОП є первинною. Разом із тим, під час відео-зустрічі з адміністрацією ЗВО, експертів запевнили, що університет реагує на зауваження та рекомендації, сформульовані при акредитації інших ОП. Гарант ОП

«Історія» С. О. Костилева також підтвердила, що рекомендації експертів під час акредитації інших ОП доводяться до відома гарантам для подальшого аналізу та врахування. КПІ імені Ігоря Сікорського вже має акредитованими 20 ОНП за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. На основі переглянутих рекомендацій, під час вивчення документації та роботи з фокус групами, можна відмітити, що на сайті кафедри історії України знаходиться повна і актуальна інформація стосовно освітнього та наукового процесу за ОП «Історія». Кожен здобувач (2-4 курсів) вже є активним у публікаційній діяльності (використовуючи внутрішні ресурси кафедри) та у якості доповідача на всеукраїнських та іноземних конференціях. Відбувається тісна співпраця з роботодавцями (колишні випускники аспірантури є співробітниками установ роботодавців) у освітньому та науковому житті кафедри історії України.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Протягом двох днів зустрічей з фокус групами, експерти впевнилися у високому рівні культури якості у КПІ імені Ігоря Сікорського. Цьому сприяють потужна нормативна база щодо освітнього процесу, академічної доброчесності, внутрішньої системи якості освіти, моніторингових процедур, вирішення конфліктних ситуацій, матеріально-технічного оснащення, підтримки здобувачів тощо. Своє розуміння цих процесів виявили всі учасники освітнього процесу – здобувачі, НПП, структурні підрозділи, адміністрація. Адміністрація ЗВО в особі першого проректора Ю. І. Якименка та проректора з навчальної роботи А. А. Мельниченка пояснили експертам, що підготовка фахівців (в тому числі, й істориків), є вкрай важливою і вбудовується органічно в місію університету (https://kpi.ua/kpi_about), а саме сприяння розвитку суспільства майбутнього на засадах концепції сталого розвитку. Тому розуміння історичних тенденцій є вкрай важливим для всіх фахівців. Директор департаменту якості освітнього процесу О. А. Жученко додав про одну з позитивних практик серед ОП - визнання міжнародними агентствами акредитації ОП, що було здійснено на магістерській програмі дуальної освіти «Динаміка та міцність машин» (<https://kpi.ua/index.php/mp-dmm>). У КПІ надається підтримка гуманітаристиці, й адміністрація під час фінальної зустрічі з експертами доєдналась до спільної думки, щодо особливого місця серед ОК курсу історії України та підтримці ще одного напрямку досліджень для істориків, як історії науки і техніки. Під час спілкування з гарантом та викладачами кафедри, експерти дізналися, що на ОНП був випадок зарахування здобувача технічної спеціальності – у 2016-2018 рр., здобувач М. Степанюк проходив освітню складову на ОП «Історія» (випускник факультету прикладної математики). Під час відкритої зустрічі М. Степанюк висловив слова вдячності всьому колективу кафедри історії України, підтвердив сподівання про повернення на ОНП для завершення наукової складової й долучився до думки, що така ОНП є цікавою і необхідною для фахівців технічних спеціальностей також, які бажають розкрити історичну ретроспективу свого дослідження.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Потужна нормативна база щодо управління якістю освіти. Налагоджена робота внутрішньої системи забезпечення якості освіти ще з 1990-х рр. Досвід міжнародної акредитації однієї з ОП у ЗВО. Сформована культура якості на всіх рівнях, яка сприяє постійному розвитку ОП та реалізації освітньої діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

В результатах опитування, що були надані ННЦ «Соціоплюс» (документ в системі NAQA) не було пункту пропозицій щодо оновлення ОП. Експерти рекомендують розширити питання стосовно ОП в анкеті, як додатковий інструмент для збору пропозицій здобувачів. Наразі у складі робочої (проектної) групи є тільки викладачі, хоча практика залучення здобувачів в інших ОП університету наявна. Експерти рекомендують долучитися до цієї практики також, і включити до складу робочої групи ОП «Історія» здобувачів. На сайті факультету, експертна група не змогла знайти інформації щодо ради роботодавців. Експерти рекомендують залучити на постійній основі одного із роботодавців ОНП «Історія» до складу такої ради висвітлювати роботу ради роботодавців та інформацію про неї на сайті факультету.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ЗВО сформована система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, існує дієва система управління якістю. Рекомендації експертів щодо покращення опитування для отримання пропозицій про ОП від здобувачів, включення історика до ради роботодавців на постійній основі та висвітлення інформації про роботу ради, введення здобувачів до розробників ОП можуть бути втілені найближчим часом, що й стало підставою для оцінювання Критерію 8 за рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими та доступними. Вони визначені Статутом Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" (нова редакція) (<https://kpi.ua/statute>), Колективним договором на період з квітня 2021 по квітень 2024 р. (https://kpi.ua/collective_agreement), Правилами внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>), Положенням про організацію освітнього процесу (https://document.kpi.ua/files/2020_7-124.pdf), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (https://document.kpi.ua/2020_7-165), Положенням про вирішення конфліктних ситуацій (https://document.kpi.ua/2020_7-170), Кодексом честі (<https://kpi.ua/code>), Положенням про апеляції (https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologennia_apeliiacii.pdf), Положенням про комісію з питань етики та академічної чесності (<https://osvita.kpi.ua/node/171>), Положенням про систему запобігання академічному плагіату (<https://osvita.kpi.ua/node/47>). Вищезазначені нормативно-правові акти та інші документи, які оприлюднені на головній сторінці офіційного веб-сайту університету у розділі "Інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню" повною мірою регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу. Однією зі складових прозорості і публічної реалізації ОП є відкритість форм звітності (<https://kpi.ua/report>), що передбачено, зокрема, і правилами та процедурами, що діють у ЗВО. Враховуючи це, під час спілкування з академічним персоналом та здобувачами освіти експерти отримали підтвердження про те, що на факультеті відбуваються систематичні заходи, під час яких науково-педагогічний персонал та здобувачі освіти звітують про успіхи у науковій діяльності, результати проходження педагогічної практики, проведення моніторингу якості освіти, тощо.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОНП «Історія» третього (доктор філософії) рівня вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія галузі знань 03 Гуманітарні науки ухвалена рішенням Вченої ради університету у квітні 2016 р. (протокол № 5) Вона розміщена у вільному доступі на сайті університету - за посиланням (https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/04/ONP_PHD_2016.pdf), оновлення ОНП відбувалося у 2018 р. (проткол № 4 від 02.04.2018) та 2020 р. (протокол №6 від 07.09.2020 р.). Оновлені ОНП також розміщені на сайті за посиланнями: https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/11/ONP-2018_032_Istoriya.pdf; https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2021/11/ONP-2020_032_Istoriya.pdf. На час роботи експертної групи в розділі громадське обговорення розміщено оновлену ОНП з пропозиціями до всіх зацікавлених осіб взяти участь в обговоренні - Громадське обговорення – Кафедра історії ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського (kpi.ua) . Винесення модернізованої ОНП на розгляд Вченої ради за інформацією гаранта заплановано на квітень 2022 р.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час опрацювання даних сайту та матеріалів, розміщених на ньому, встановлено, що інформація про ОНП, яка акредитується, розміщена на сторінці кафедри історії факультету соціології і права, закладка Аспірантура (https://history.kpi.ua/phd/about_phd/), де розміщено наступні рубрики: Вступ, Освітньо-наукова програма, Навчальний план, Навчальні дисципліни, Розклад занять, Теми дисертацій, Угоди про співпрацю, Громадське обговорення, Опитування - і знаходиться у відкритому доступі з метою інформування здобувачів ОНП та інших зацікавлених осіб. Навчальні плани здобувачів, робочі програми дисциплін, силабуси, програма науково-педагогічної практики містять необхідну інформацію та мають всі обов'язкові компоненти. В університеті і на факультеті зокрема існує позитивна практика оперативного оприлюднення інформації через соціальні мережі та спеціальні чати академічних груп, що підтвердили здобувачі та представники студентського самоврядування під час інтерв'ювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Університет своєчасно оприлюднює інформацію через офіційні сайти і соціальні мережі. На офіційному сайті оприлюднені всі необхідні нормативні документи, в тому числі і проєкт нової ОНП. Основні правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими та доступними.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На теперішній час матеріали стосовно ОНП розміщено в україномовному варіанті. Рекомендуємо розглянути можливість адаптації веб-сайту для користування ним людей з особливими потребами, в тому числі – й з порушенням зору, а також підготовку варіантів інформації іноземними мовами.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП загалом відповідає визначеному критерію, а зазначені слабкі сторони не є суттєвими і не перешкоджають реалізації ОНП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

ОНП загалом відповідає вимогам постанови Постанови КМУ № 261 від 23.03.2016 (зі змінами), зокрема щодо набуття аспірантом 4 блоків компетентностей згідно з Національною рамкою кваліфікацій. Аналіз ОНП, навчального плану, силабусів ОК дає можливість ЕГ стверджувати, що: - здобуття глибинних знань із спеціальності забезпечується за рахунок таких ОК як Архівознавство України, Історичне джерелознавство, Теорія та методологія історичних досліджень; Інформаційно-комунікаційні технології в історичних дослідженнях; - оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями забезпечується ОК Філософські засади наукової діяльності; - здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) забезпечується ОК Іноземна мова для наукової діяльності; - набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності забезпечується за рахунок ОК Організація науково-інноваційної діяльності в гуманітарній сфері, Педагогічна практика. Водночас ЕГ звертає увагу, що силабуси ОК не містять питань управління науковими проєктами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності, які є важливими елементами підготовки здобувачів. Враховуючи відсутність стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 третього рівня, кількість кредитів на опанування ОК визначається закладом. ЗВО орієнтувався на перший варіант постанови Постанови КМУ № 261 від 23.03.2016 (до внесення змін), в якому було визначено мінімальні та максимальні обсяги кредитів для набуття відповідних груп компетентностей. Водночас ЕГ вважає недостатньою кількість кредитів, відведених на педагогічну практику і рекомендує їх збільшити (ця пропозиція викладена роботодавцем Т.В. Кузнець і вже врахована проєктною групою у проєкті ОНП на 2022 р., що знаходиться на громадському обговоренні на сайті кафедри історії https://history.kpi.ua/wp-content/uploads/2022/01/ONP-032_Istoriya_na-obgovorennya.pdf). Рекомендації Нацагентства, викладені у листі від 03.09.2021 р. № 672 щодо запровадження на ОНП ОК педагогічного спрямування, так само враховано у проєкті ОНП 2022 р. ЕГ переконалась, що наукові інтереси і теми досліджень аспірантів релевантні каталогу вибіркового дисциплін, запропонованих кафедрою. Здобувачі освіти під час спілкування з ЕГ підтвердили задоволеність можливістю вибору дисциплін, що необхідні для написання дисертаційного дослідження.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

ЕГ проаналізовано сферу наукових інтересів наукових керівників, перелік їх публікацій та ключових слів, теми дисертаційних досліджень аспірантів, перелік їх публікацій (blob:<https://office.naq.gov.ua/436bd522-6dae-4102->

9479-5428178a88f8). На підставі компаративного аналізу ЕГ робить висновок про достатній рівень релевантності цих показників – за хронологічними та проблемними зв'язками. Тема дисертації аспірантки Акименко К.В. (4-й рік навчання) пов'язана з націоналістичними організаціями української діаспори наприкінці 1950-х – початку 1990-х рр.). Науковий керівник д.і.н. Тарнавський І.С. досліджує різні аспекти нацистської окупації та післявоєнної доби. Тема аспірантки Жовтої І.І. (3-й рік навчання) присвячена дослідженню повсякдення вихованок Київського інституту шляхетних дівчат (XIX – початок XX ст.). Її наукова керівниця д.і.н. А.А. Кізлова спеціалізується на історії повсякдення, регіональній історії, історії Київщини, має публікації з проблематики Київського інституту шляхетних дівчат. Враховуючи, що тема дисертації Тарасюк М.Ю. (2-й рік навчання) присвячена повсякденню волинян кінця XIV – середини XVI ст., а на кафедрі немає фахівця саме з питань медієвістики, залучено зовнішнього співкерівника – Русіну О.В., к.і.н., провідного наукового співробітника Інституту історії України НАН України, лауреата Державної премії України у галузі науки й техніки, фахівця з середньовічної історії України. Тема аспіранта Загороднього М.В. (1-й рік навчання) пов'язана з дослідженням опозиційних рухів періоду перебудови, а його керівник Тарнавський І.С. досліджує різні аспекти нацистської окупації та післявоєнної доби, зокрема й суспільну опозиційність радянському керівництву.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Під час зустрічей з аспірантами, науково-педагогічними представниками та гарантом ОП «Історія», експерти пересвідчилися в якісному забезпеченні можливостей для здобувачів здійснювати апробацію своїх наукових доробків. На кафедрі історії проводиться 2 конференції: студентська науково-практична конференція «Україна: історія, культура, пам'ять» та Всеукраїнська науково-практична конференція «Історія, культура, пам'ять у науковому вимірі: стан, перспективи» (<https://history.kpi.ua/scientific-research/scientific-conferences/>). Зокрема, аспірантки К. Акименко та І. Жовта долучилися до участі у Всеукраїнській практичній конференції «Історія, культура, пам'ять у науковому вимірі: стан, перспективи» (<https://history.kpi.ua/scientific-research/issues/phd-students-papers/>). Участь аспірантів є безкоштовною. Кафедра історії має власне фахове видання категорії «А» з індексацією в 11 міжнародних базах та каталогах (Web of Science, Index Copernicus, Google Scholar, DOAJ, OAJI ERIN PLUS тощо) – «Сторінки історії» (<http://history-pages.kpi.ua/>, <http://nfv.ukrintei.ua/view/5b1925e27847426a2d0ab673>). Аспірантки К. Акименко, І. Жовта та М. Тарасюк мають публікації у випусках журналу (<https://history.kpi.ua/scientific-research/issues/phd-students-papers/>). Здобувачка М. Тарасюк підтвердила, що публікація у фаховому виданні категорії «А» є гарною можливістю також практично пересвідчитися у проходженні всіх необхідних процедур рецензування та підтвердження унікальності поданого матеріалу до друку. Її, колежанка, І. Жовта додала, що вони сплачують незначну суму для покриття поліграфічних витрат. Ця інформація була підтверджена гарантом ОП «Історія» С. О. Костилевою.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Аналізуючи наукову активність аспірантів ОП «Історія», експерти пересвідчилися в їх участі у міжнародних наукових заходах (участь у конференціях, публікації статей у іноземних виданнях <https://history.kpi.ua/scientific-research/issues/phd-students-papers/>). Здобувачка І. Жовта має публікацію у виданні історичного факультету Великотирновського університету імені Св. Кирила та Св. Мефодія (Болгарія), брала участь і опублікувала тези міжнародних конференцій, що проходили у м. Києві та м. Сумах. Під час відеоконференції з експертами, І. Жовта та її науковий керівник А. А. Кізлова розповіли, що подавали заявку на участь у літній школі в м. Неаполі (Італія). Проте через початок жорстких карантинних обмежень, з боку приймаючої сторони відбувалися постійні зміни термінів, що призвело до скасування заходу в цілому.. Аспірантка К. Акименко публікувала свої тези у збірках міжнародних конференцій, що проходили у м. Дніпрі та м. Суми. Здобувачка М. Тарасюк вже має досвід участі як у міжнародних конференціях, що проходили у м. Києві та м. Дніпрі, так й іноземних (м. Лейпциг, Німеччина; м. Влоцлавек, Польща) Аспіранти на відео-зустрічі з експертами уточнили, що мають якісну інформаційну підтримку щодо наукових заходів для апробації своїх результатів роботи за темами дисертацій - з боку наукових керівників, кафедри, факультету, та допоміжних структурних підрозділів через офіційний веб-сайт КПІ імені Ігоря Сікорського та Telegram-канали.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Гарант ОП Костилева С.О. є керівником, всі інші наукові керівники виконавцями НДР: «Україна від середньовіччя до новітнього часу: історія, політика, ідентичність» (НДР 0121U111096), «Історико-культурна спадщина України: джерела, методологія, дослідження» (НДР 0115U006563, успішно завершена в листопаді 2020 р. За результатами виконання представлено понад 70 доповідей на зарубіжних та українських конференціях, видано 7 монографій, опубліковано понад 100 публікацій у фахових виданнях України. До виконання НДР долучалися аспірантки Жовта І.

І., Акименко К. В., Тарасюк М. Ю. на безоплатній основі. Ними надруковано 8 тез у збірниках матеріалів українських та закордонних конференцій, 3 статті в фахових виданнях, 1 статтю у виданні, індексованому в наукометричній базі Web of Science, 1 статтю в закордонному фаховому виданні. Здобувачі взяли участь у I всеукраїнській науково-практичній конференції «Історія, культура, пам'ять у науковому вимірі: стан, перспективи (актуальні питання нового та новітнього періодів)» – 2 доповіді). Виконується на кафедрі НДДКР за держбюджетною тематикою «Удосконалення шляхів розвитку людського капіталу як фактор підвищення мобілізаційного потенціалу України» (керівник – доц. Чолій С.В, договір № 2043), до якої також залучаються здобувачі вищої освіти (<https://history.kpi.ua/scientific-research/research-and-development/>). Результати розробок впроваджуються в освітній процес, складають основу для створення авторських методик та ін.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

В ЗВО розроблена достатня нормативна база, яка забезпечує дотримання академічної доброчесності: Кодекс честі та Положення про систему запобігання академічному плагіату. Наразі на етапі громадського обговорення знаходиться проєкт «Порядку встановлення фактів порушення академічної доброчесності в КПІ ім. Ігоря Сікорського», який розроблено спільно Комісією з етики та академічної доброчесності та Робочою групою з академічної чесності. До практичної роботи в цьому напрямку залучені практично всі структури Університету (в даному звіті це описано в критерії 5.4). На ОНП «Історія» додатковим стимулом дотримання академічної доброчесності є практика роботи редакційної комісії наукового видання «Сторінки історії» (категорія А), головний редактор - гарант ОНП, проф. Костишева С.О. Результатом зусиль колективу є відсутність фактів недоброчесності як з боку наукових керівників, так і здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Відповідність змісту ОНП науковим інтересам аспірантів, достатньо всебічна їх підготовка до науково-дослідної, викладацької, просвітницької діяльності; наявність фахового видання категорії «А», активна дослідницька та публікаційна діяльність наукових керівників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

ЕГ рекомендує: - розробити Положення про порядок реалізації здобувачами освіти третього рівня права на вільний вибір дисциплін (на рівні ЗВО або на рівні факультету). Наявне на сайті факультету соціології і права Положення стосується виключно студентів; - прискорити впровадження у новій версії ОНП дисципліни педагогічного спрямування та збільшити обсяг годин, що відводяться на ОК Педагогічна практика; - під час перегляду ОНП та силабусів впровадити теми з питань управління науковими проєктами, фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності; - активізувати участь здобувачів у закордонних конференціях, семінарах, а також сприяти спільним розробкам наукових керівників і здобувачів, зокрема на грантовій основі.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП загалом відповідає визначеному критерію, а зазначені слабкі сторони не є суттєвими і не перешкоджають успішній реалізації ОНП. У змісті ОНП враховано наукові інтереси здобувачів, які узгоджуються з науковими доробками керівників. ЗВО надає різносторонню підтримку аспірантам, серед учасників освітнього процесу діють норми академічної доброчесності.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Члени експертної групи висловлюють подяку адміністрації ЗВО, викладачам кафедри історії, здобувачам ОНП "Історія" за плідну й активну співпрацю, за створення атмосфери поваги до всіх учасників акредитаційної експертизи.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Докашенко Галина Петрівна

Члени експертної групи

Каганов Юрій Олегович

Герасименко Вікторія Вікторівна